

PROPOSTA PER A MINIMITZAR ELS EFECTES DE LA LOMCE
DAMUNT EL CURRÍCULUM DE LES ILLES BALEARS

INTRODUCCIÓ	3
ANÀLISI DELS CURRÍCULUMS	5
PRIMER CURS D'ESO	6
ASSIGNATURES TRONCALS DE 1R D'ESO	6
ASSIGNATURES ESPECÍFIQUES DE 1R D'ESO.....	8
ASSIGNATURES DE LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA DE 1R D'ESO	9
HORARI DE 1R D'ESO PER AL CURS 2015-16	10
SEGON CURS D'ESO.....	11
ASSIGNATURES TRONCALS DE 2N D'ESO.....	11
ASSIGNATURES ESPECÍFIQUES DE 2N D'ESO	12
ASSIGNATURES DE LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA DE 2N D'ESO	12
HORARI DE 2N D'ESO PEL CURS 2015-16	13
TERCER CURS D'ESO	14
ASSIGNATURES TRONCALS DE 3R D'ESO	14
ASSIGNATURES ESPECÍFIQUES DE 3R D'ESO.....	15
ASSIGNATURES DE LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA DE 3R D'ESO	15
HORARI DE 3R D'ESO PEL CURS 2015-16	16
QUART CURS D'ESO	17
BATXILLERAT.....	17
CURRÍCULUM DE LES MATÈRIES DE SECUNDÀRIA I BATXILLERAT	17
CURRÍCULUM DE LES MATÈRIES TRONCALS I ESPECÍFIQUES	17
CURRÍCULUM DE LES MATÈRIES DE LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA.....	17
CONCLUSIONS.....	19
ANNEX. PRIMÀRIA	20
CURRÍCULUM DE LES MATÈRIES DE PRIMÀRIA	20
DISTRIBUCIÓ DELS HORARIS.....	21
CONCLUSIONS	21

Introducció

El curs 2015-16 s'ha d'implantar la LOMCE a l'Educació Secundària Obligatòria. Concretament, el Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, estableix que s'ha d'implantar per als cursos primer i tercer:

Disposició final primera. *Calendari d'implantació.*

1. Les modificacions introduïdes en el currículum, l'organització, els objectius, els requisits per a l'obtenció de certificats i títols, els programes, la promoció i les avaluacions d'Educació Secundària Obligatòria s'han d'implantar per als cursos primer i tercer en el curs escolar 2015-2016, i per als cursos segon i quart en el curs escolar 2016-2017.

El Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a les Illes Balears, desplega i integra el Reial Decret 1105/2014.

L'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig, per la qual es desplega el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a les Illes Balears, concreta la implantació dels ensenyaments definits pel decret 34/2015 i atribueix al centre la potestat de decidir l'oferta educativa pel que fa a les assignatures específiques, d'acord amb els límits establerts pel decret, i de les hores de lliure disposició. En aquest sentit, es dona llibertat als centres per decidir quines de les assignatures específiques optatives s'oferiran.

Aquesta llibertat podria donar lloc a una modificació important d'assignatures i, en conseqüència, a la corresponent modificació de la plantilla de cada centre. S'ha parlat àmpliament del caos organitzatiu i pedagògic que es pot produir el curs 2015-16, com a conseqüència de la implantació de la LOMCE a primer i tercer d'ESO.

Per altra part, és sabut per tothom que tots els partits polítics que conformen el nou govern han expressat clarament la seva voluntat d'ajornar l'aplicació de la LOMCE a l'àmbit autonòmic i el seu compromís a cercar les eines necessàries per aconseguir-ho. A més, s'han compromès a derogar la llei estatal, cas que canviïn les majories parlamentàries al Congrés dels Diputats.

En aquest cas, ens podríem trobar, per al curs 2016-17, amb una nova modificació important del currículum i el consegüent canvi en la quota de cada centre.

Per tant, l'escenari que es dibuixa per als dos propers cursos podria ser nefast per a l'educació dels alumnes.

Per tot això, és responsabilitat de tots els components del món educatiu, trobar solucions que permetin pal·liar les conseqüències dels canvis normatius que poden esdevenir els dos propers cursos.

Així, una possible resposta immediata seria trobar els mecanismes que permetin minimitzar l'impacte de la LOMCE al curs 2015-16.

Fins ara, tots els esforços han anat destinats a intentar aconseguir una interpretació del Decret 34/2015 que comporti els mínims canvis possibles en el repartiment d'assignatures, en els cursos primer i tercer, perquè, d'aquesta manera, tenguem els efectes mínims possibles tant en l'educació dels alumnes, com en la quota dels centres.

No hem d'oblidar, però, que el Decret 34/2015 desplega la norma estatal, el Reial Decret 1105/2014. Per això, cal fer-se una pregunta: hi ha alguna possibilitat d'implantar la LOMCE de manera que impliqui el menor impacte pedagògic i laboral, i permeti esperar al curs vinent, moment en el qual se sabrà si, efectivament, la LOMCE tindrà un recorregut més enllà del curs 2015-16? Com que és evident que s'ha d'implantar en el curs que començarà el mes de setembre, hem d'analitzar si el Reial Decret 1105/2014 permet fer un nou desplegament que doni lloc als mínims canvis possibles respecte del curs que ara ha acabat.

L'STEI ja ha presentat un recurs de reposició tant contra el Decret 34/2015 (ESO) com contra el 34/2015 (Batxillerat), així com contra les ordres que els despleguen. Aquestes normes no han complert els requisits bàsics de negociació als òrgans corresponents, en particular, a la mesa sectorial, ja que afecten de manera notable les condicions laborals dels docents, i per això, el sindicat en demana la suspensió cautelar. L'aplicació d'aquestes normatives per al curs 2015-16 suposaria un caos organitzatiu, a més de les conseqüències lesives per al professorat i les matèries que s'imparteixen.

Anàlisi dels currículums

Els nous currículums s'han d'implantar a primer i tercer d'ESO i primer de batxillerat al curs 2015-16. En canvi, els currículums de segon i quart d'ESO, així com el de segon curs de batxillerat no s'implantaran fins al curs 2016-17.

Per això, la incidència dels nous currículums per al curs 2015-16 només afecta a una part dels cursos i, per tant, és d'aquests cursos que se n'ha de fer un estudi més acurat. Per als currículums que s'hagin d'implantar el curs 2016-17, ja hi haurà temps de saber si finalment la LOMCE és derogada o no i, així, de fer-ne l'adaptació autonòmica que correspongui.

Es tracta de trobar el sistema per desenvolupar els currículums bàsics estatals de manera que els canvis en la distribució horària de les matèries sigui mínima i, si és possible, nul·la. Així, l'estudi consistirà a trobar la correspondència entre els currículums aplicats el curs 2014-15 i els que estableix el RD 1105/2014.

Per aquesta feina, la dificultat serà mínima en els casos en què la majoria de matèries ofertes siguin obligatòries i s'anirà incrementant gradualment en la mesura que augmenti l'opcionalitat de l'oferta de matèries.

Per exemple, per als tres primers cursos d'ESO serà relativament senzill trobar la correspondència amb el RD 1105/2014, ja que quasi totes les matèries que s'oferien fins al curs 2014-15 eren obligatòries. En canvi, serà molt més difícil trobar-la a 4t d'ESO, on l'optativitat de les matèries s'incrementa exponencialment, cosa que també passa a primer i segon de batxillerat.

Tot això està fonamentat en la interpretació que es fa dels articles corresponents del Reial Decret on es defineixen les assignatures específiques, interpretació similar a la que s'ha fet en altres comunitats autònomes, com les del País Valencià i Catalunya. És l'Administració educativa la que estableix la regulació i la programació de l'oferta educativa i el Reial Decret permet que aquesta regulació sigui més o menys flexible. La nova Administració pot establir un nou marc que s'adapti en un percentatge molt elevat a l'anterior oferta educativa i, així, doni lloc a poder utilitzar les mateixes quotes del curs 2015-16. En el cas del primer cicle d'ESO (primer, segon i tercer), es pot arribar al 100% de correspondència.

En els casos del segon cicle d'ESO (quart curs) i del batxillerat, l'àmplia optativitat de l'oferta educativa del curs 2014-15 (especialment al batxillerat) dificulta en gran mesura, i segurament impedeix, trobar el 100% de correspondència entre l'oferta anterior i el Reial Decret. Per tant, en aquests casos només es pot aspirar a minimitzar els efectes de l'aplicació de la LOMCE.

En qualsevol cas, cal recordar que aquesta tasca és d'especial rellevància en els cursos en els quals s'implantaran els nous currículums per al curs 2015-16, tot esperant si, finalment, la LOMCE seguirà el seu camí o serà derogada el curs que ve.

Primer curs d'ESO

D'acord amb la normativa vigent el curs 2014-15, la distribució horària de primer d'ESO era la següent:

Assignatura	hores
Ciències de la naturalesa	3
Ciències socials	3
Llengua Castellana i Literatura	4
Matemàtiques	3
Primera llengua estrangera	3
Educació física	2
Religió / Activitat alternativa	1
Música	3
Educació plàstica i visual	3
Llengua catalana i literatura	4
Optativa	2
Tutoria	1

Totes les assignatures havien de ser cursades obligatòriament. Pel que fa a l'optativa, de dues hores, l'alumne podia triar d'entre totes les optatives ofertes pel centre.

L'anàlisi que ens pertoca fer és per comprovar si aquesta distribució d'assignatures podria emmarcar-se en la nova regulació estatal.

Assignatures troncal de 1r d'ESO

El RD 1105/2014 estableix, a l'article 13, apartat 5:

Article 13. Organització del primer cicle d'educació secundària obligatòria.

5. L'horari lectiu mínim corresponent a les matèries del bloc d'assignatures troncal, computat de manera global per al primer cicle d'educació secundària obligatòria, no ha de ser inferior al 50% del total de l'horari lectiu que estableixi cada administració educativa com a general per al primer cicle esmentat.

El còmput d'horari lectiu mínim corresponent al bloc de matèries troncal s'ha de fer de manera global per a tot el primer cicle. És a dir, si l'administració autonòmica estableix un horari de 32 hores setmanals per a cada curs, el cicle tindrà un horari de 96 hores i, per tant, l'horari lectiu mínim corresponent al bloc de matèries troncal serà del 50%: 48 hores.

Igualment, l'anàlisi el farem específicament per a cada curs ja que, si es compleix per a cada curs, també es complirà per al cicle.

El RD 1105/2014 estableix que els alumnes i les alumnes han de cursar les següents matèries generals del bloc d'assignatures troncal en els primer curs:

- Biologia i geologia
- Geografia i Història
- Llengua Castellana i literatura
- Matemàtiques
- Primera llengua estrangera

Podem establir una correspondència entre assignatures del curs 2014-15 i les troncal que estableix el Reial Decret:

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	hores 14-15
Ciències de la naturalesa	Biologia i Geologia	3
Ciències socials	Geografia i Història	3
Llengua Castellana i Literatura	Llengua Castellana i Literatura	4
Matemàtiques	Matemàtiques	3
Primera llengua estrangera	Primera llengua estrangera	3
Total hores		16

L'horari establert per primer és de 32 hores i el còmput d'hores destinades a les troncal és de 16 hores. Per tant, en aquest cas, es compleix el requisit del 50% del còmput d'horari total, pel que fa a les troncal.

S'ha de matisar que és inevitable algun petit canvi de professorat. D'acord amb el Reial Decret 1834/2008, de 8 de novembre, pel qual es defineixen les condicions de formació per a l'exercici de la docència en l'educació secundària obligatòria, el batxillerat, la formació professional i els ensenyaments de règim especial i s'estableixen les especialitats dels cossos docents d'ensenyament secundari, annex III, els docents que poden impartir Ciències de la naturalesa són els que estan en possessió de les especialitats de Biologia i Geologia o de Física i Química. En canvi, només els docents que estan possessió de l'especialitat de Biologia i Geologia poden impartir la matèria de Biologia i Geologia. Per tant, els especialistes de Física i Química perdrien una part de la seva quota horària.

Això comportaria un canvi en la quota, però ja hem dit que és inevitable, d'acord amb el que estableix el Reial Decret 1105/2014 i, per tant, la normativa autonòmica no ho pot incomplir.

El cas de les Ciències socials, que tendria la correspondència en la matèria de Geografia i Història, no comportaria cap canvi de professorat, ja que les especialitats que permeten impartir les dues matèries són les mateixes.

Assignatures específiques de 1r d'ESO

L'article 13 del RD 1105/2014 estableix, a l'apartat 3:

Article 13. Organització del primer cicle d'educació secundària obligatòria.

3. Els alumnes i les alumnes han de cursar les següents matèries del bloc d'assignatures específiques a cadascun dels cursos:

a) Educació física.

b) Religió, o valors ètics, a elecció dels pares, les mares o els tutors legals o, si s'escau, de l'alumne o l'alumna.

c) En funció de la regulació i de la programació de l'oferta educativa que estableixi cada administració educativa i, si s'escau, de l'oferta dels centres docents, un mínim d'una i un màxim de quatre de les següents matèries del bloc d'assignatures específiques, que poden ser diferents a cadascun dels cursos:

1r) Cultura clàssica.

2n) Educació plàstica, visual i audiovisual.

3r) Iniciació a l'activitat emprenedora i empresarial.

4t) Música.

5è) Segona llengua estrangera.

6è) Tecnologia.

7è) Religió, només si els pares, mares o tutors legals o, si s'escau, l'alumne o alumna no l'han escollit en l'elecció que indica l'apartat 4. b).

8è) Valors ètics, només si els pares, mares o tutors legals o, si s'escau, l'alumne o alumna no l'han escollit en l'elecció que indica l'apartat 4. b).

Cal remarcar que, pel que fa a específiques no estableix cap limitació horària.

Per a l'educació física ja s'oferien 2 hores i s'ha de cursar obligatòriament. El mateix passa amb la religió o activitat alternativa. En ambdós casos es compleix amb la nova normativa.

Les altres dues assignatures que s'havien de cursar obligatòriament eren Música i Educació plàstica i visual. L'article 13, apartat 4, diu:

c) En funció de la regulació i de la programació de l'oferta educativa que estableixi cada administració educativa i, si s'escau, de l'oferta dels centres docents, un mínim d'una i un màxim de quatre de les següents matèries del bloc d'assignatures específiques, que poden ser diferents a cadascun dels cursos.

Si s'analitza aquest paràgraf, sembla dir que qui primer ha d'articular l'oferta d'aquestes assignatures és l'administració educativa i, "només si escau" els centres educatius.

Per tant, és possible que l'Administració pugui limitar l'oferta d'assignatures específiques per a aquest primer curs d'ESO, de manera que els centres no hagin de triar quines ofereixen i els alumnes no hagin d'elegir entre diferents opcions. És a dir, que les específiques s'hagin de cursar obligatòriament per part dels alumnes (això ja passa a altres comunitats autònomes, com el País Valencià).

D'aquesta manera, si les assignatures que fins ara s'havien de cursar obligatòriament es segueixen fent de manera obligada, se segueix complint amb el que estableix el RD 1015/2014.

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	hores 14-15
Educació física	Educació física	2
Religió / Activitat alternativa	Religió o valors ètics	1
Música	Música	3
Educació plàstica i visual	Educació Plàstica, Visual i Audiovisual	3
Total hores		9

Assignatures de lliure configuració autonòmica de 1r d'ESO

L'article 13 estableix, al punt 4:

4. Els alumnes i les alumnes han de cursar la matèria llengua cooficial i literatura del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica a les comunitats autònomes que tinguin aquesta llengua cooficial, si bé poden estar exempts de cursar o de ser avaluats de la matèria esmentada en les condicions que estableixi la normativa autonòmica corresponent. La matèria llengua cooficial i literatura rep un tractament anàleg al de la matèria llengua castellana i literatura.

La Llengua catalana i literatura tenia una càrrega horària de 4 hores, les mateixes que llengua castellana i literatura. Per tant, s'acompleix la premissa.

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	horari
Llengua catalana i literatura	Llengua catalana i literatura	4

Fins ara, tenim un còmput total de 29 hores (16 troncal, 9 d'específiques i 4 de lliure configuració autonòmica). Comptant amb la tutoria, són 30 hores lectives. En queden 2 fins arribar a les 32 hores lectives establertes per a primer d'ESO.

L'article 13 estableix, al punt 4, també estableix:

A més, en funció de la regulació i de la programació de l'oferta educativa que estableixi cada administració educativa i, si s'escau, de l'oferta dels centres docents, els alumnes i les alumnes poden cursar alguna matèria més en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, que poden ser matèries del bloc d'assignatures específiques no cursades, matèries d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs

d'assignatures troncal o específiques, o altres matèries a determinar. Aquestes matèries del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica poden ser diferents en cadascun dels cursos.

Per tant, les 2 hores que resten fins arribar a les 32 hores lectives, es poden considerar de lliure configuració autonòmica.

El paràgraf de més amunt diu que aquestes matèries poden ser:

Matèries del bloc d'assignatures específiques no cursades
Matèries d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncal o específiques
Altres matèries a determinar

Així, l'administració pot respectar les matèries optatives ofertes el curs 2014-15, que eren, per primer:

Comunicació	matèria a determinar
Segona llengua estrangera	del bloc d'assignatures específiques no cursades
Taller de matemàtiques	d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncal o específiques
Taller de teatre	matèria a determinar

Horari de 1r d'ESO per al curs 2015-16

D'acord amb l'exposat anteriorment, es pot seguir fent el mateix horari que es feia el curs 2014-15 sense que això incompleixi el Reial Decret 1105/2014.

La distribució de matèries quedaria de la manera següent:

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16		horari
Ciències de la naturalesa	Biologia i Geologia	T	3
Ciències socials	Geografia i Història	T	3
Llengua Castellana i Literatura	Llengua Castellana i Literatura	T	4
Matemàtiques	Matemàtiques	T	3
Primera llengua estrangera	Primera llengua estrangera	T	3
Educació física	Educació física	E	2
Religió / Activitat alternativa	Religió o valors ètics	E	1
Música	Música	E	3
Educació plàstica i visual	Educació Plàstica, Visual i Audiovisual	E	3
Llengua catalana i literatura	Llengua catalana i literatura	A	4
Optativa	Lliure disposició	A	2
Tutoria	Tutoria		1

Segon curs d'ESO

El 2n d'ESO no és d'implantació per al curs 2015-16, sinó pel curs 2016-17 i, per tant, es pot estudiar més endavant, ja que pel curs 2015-16 no té cap efecte damunt de la quota.

Tot i així, en farem una aproximació, tot seguint els mateixos raonaments que s'han seguit per a 1r, excepte en algun cas.

D'acord amb la normativa vigent el curs 2014-15, la distribució horària de segon d'ESO era la següent:

Assignatura	hores
Ciències de la naturalesa	3
Ciències socials	3
Llengua Castellana i Literatura	4
Matemàtiques	4
Primera llengua estrangera	3
Educació física	2
Religió / Activitat alternativa	2
Tecnologies	3
Educació per a la ciutadania i els drets humans	1
Llengua catalana i literatura	4
Optativa	2
Tutoria	1

Totes les assignatures havien de ser cursades obligatòriament. Pel que fa a l'optativa, de dues hores, l'alumne podia triar d'entre totes les optatives ofertes pel centre.

Assignatures troncales de 2n d'ESO

Podem establir una correspondència entre assignatures del curs 2014-15:

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	hores 14-15
Ciències de la naturalesa	Física i Química	3
Ciències socials	Geografia i Història	3
Llengua Castellana i Literatura	Llengua Castellana i Literatura	4
Matemàtiques	Matemàtiques	4
Primera llengua estrangera	Primera llengua estrangera	3
Total hores		17

L'horari lectiu de les troncales és de de 17 hores, més del 50% de l'horari lectiu setmanal. Per tant, compleix amb l'apartat 5 de l'article 13 del RD 1105/2014.

Ciències de la naturalesa correspon, en aquest cas, a Física i Química. De nou, hi ha un col·lectiu que perd part de la seva dedicació horària. Si en el primer curs eren els especialistes de Física i Química, ara són els especialistes de Biologia i Geologia els que veuen minvada la seva quota horària. Com ja s'ha dit, és inevitable, d'acord amb el que estableix el Reial Decret 1105/2014 i, per tant, la normativa autonòmica no ho pot incomplir.

Assignatures específiques de 2n d'ESO

L'única assignatura que es pot correspondre amb una de les específiques i que es feia el curs 2014-15 de manera obligatòria, a part de l'Educació Física i la Religió o matèria alternativa, era Tecnologies (3 hores), que es correspon amb Tecnologia.

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	hores 14-15
Educació física	Educació física	2
Religió / Activitat alternativa	Religió o valors ètics	2
Tecnologies	Tecnologia	3
Total hores		7

Com passava a 1r d'ESO, si les assignatures que fins ara s'havien de cursar obligatòriament es segueixen fent de manera obligada, es segueix complint amb el que estableix el RD 1015/2014.

Assignatures de lliure configuració autonòmica de 2n d'ESO

La Llengua catalana i literatura compta amb 4 hores, igual que la Llengua i literatura castellanes. Per tant, s'acompleix la premissa del punt 4 de l'article 13.

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	horari
Llengua catalana i literatura	Llengua catalana i literatura	4

L'Educació per a la ciutadania es pot considerar com a matèria de lliure configuració autonòmica, com a matèria a determinar. Igual que passa amb les específiques, no s'estableix si les assignatures de lliure configuració autonòmica hagin de ser de lliure elecció o s'hagin de cursar obligatòriament, ja que és "en funció de la regulació". Per això, pot ser que sigui obligatori cursar-la.

Educació per a la ciutadania	matèria a determinar (obligatòria)	1
------------------------------	------------------------------------	---

Fins ara, tenim un còmput total de 29 hores (17 troncs, 7 d'específiques i 5 de lliure configuració autonòmica). Comptant amb la tutoria, són 30 hores lectives pels alumnes. En queden 2 fins arribar a les 32 hores lectives establertes per a primer d'ESO

Les dues hores de lliure disposició restants correspondrien a les assignatures que es feien com a optatives.

Processos de comunicació	matèria a determinar
Segona llengua estrangera	del bloc d'assignatures específiques no cursades
Taller d'artesanía	matèria a determinar
Taller de matemàtiques	d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncs o específiques
Taller de música	d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncs o específiques
Taller de teatre	matèria a determinar

Horari de 2n d'ESO pel curs 2015-16

L'horari del segon curs d'ESO podria quedar de la següent manera:

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16		horari
Ciències de la naturalesa	Física i Química	T	3
Ciències socials	Geografia i Història	T	3
Llengua Castellana i Literatura	Llengua Castellana i Literatura	T	4
Matemàtiques	Matemàtiques	T	4
Primera llengua estrangera	Primera llengua estrangera	T	3
Educació física	Educació física	E	2
Religió / Activitat alternativa	Religió a valors ètics	E	2
Tecnologies	Tecnologia	E	3
Llengua catalana i literatura	Llengua catalana i literatura	A	4
Optativa	Lliure disposició	A	2
Educació per la ciutadania		A	1
Tutoria			1

Tercer curs d'ESO

L'estudi es fa seguint els mateixos raonaments que s'han seguit per a 1r, excepte algun cas.

D'acord amb la normativa vigent el curs 2014-15, la distribució horària de segon d'ESO era la següent:

Assignatura	hores
Ciències de la naturalesa	4
Ciències socials	3
Llengua Castellana i Literatura	4
Matemàtiques	3
Primera llengua estrangera	3
Educació física	2
Religió / Activitat alternativa	1
Tecnologies	3
Música	2
Educació plàstica i visual	2
Llengua catalana i literatura	4
Optativa	2
Tutoria	1

Totes les assignatures havien de ser cursades obligatòriament. Pel que fa a l'optativa, de dues hores, l'alumne podia triar d'entre totes les optatives ofertes pel centre.

Assignatures troncal de 3r d'ESO

Podem establir una correspondència entre assignatures del curs 2014-15:

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	horari
Ciències de la naturalesa	Biologia i Geologia	2
	Física i Química	2
Ciències socials	Geografia i Història	3
Llengua Castellana i Literatura	Llengua Castellana i Literatura	3
Matemàtiques	A elegir entre: <ul style="list-style-type: none">• Matemàtiques orientades als ensenyaments acadèmics• Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats	3
Primera llengua estrangera	Primera llengua estrangera	3
Total hores		16

L'horari lectiu de les troncal és de de 16 hores, el 50% de l'horari lectiu setmanal.

Ciències de la naturalesa, que el curs 2014-15 tenia 4 hores, correspon, al curs 2015-16, a Física i Química i Biologia i Geologia (2 hores cadascuna). En aquest curs, el canvi d'assignatura troncal no comporta cap canvi de quota.

Per altra banda, cal considerar el cas de matemàtiques:

L'article 13 del reial decret estableix que:

Com a matèria d'opció, en el bloc d'assignatures troncal han de cursar, bé matemàtiques orientades als ensenyaments acadèmics, o bé matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats, a elecció dels pares, mares o tutors legals o, si s'escau, dels alumnes i les alumnes.

D'aquesta manera, s'ha de poder triar entre dos tipus de matemàtiques, cosa fàcil de fer a qualsevol centre, sense haver de canviar la distribució horària.

Assignatures específiques de 3r d'ESO

Les assignatures que es poden correspondre amb una de les específiques i que es feien el curs 2014-15, a part de l'Educació Física i la Religió o matèria alternativa, eren: Música (2 hores), Educació plàstica i visual (2 hores) i Tecnologies (3 hores).

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	hores 14-15
Educació física	Educació física	2
Religió / Activitat alternativa	Religió o valors ètics	1
Música	Música	2
Educació plàstica i visual	Educació Plàstica, Visual i Audiovisual	2
Tecnologies	Tecnologia	3
Total hores		10

Com passava a 1r d'ESO, si les assignatures que fins ara s'havien de cursar obligatòriament es segueixen fent de manera obligada, es segueix complint amb el que estableix el RD 1015/2014.

Assignatures de lliure configuració autonòmica de 3r d'ESO

La Llengua catalana i literatura compta amb 3 hores, igual que la Llengua i literatura castellanes. Per tant, s'acompleix la premissa del punt 4 de l'article 13.

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16	horari
Llengua catalana i literatura	Llengua catalana i literatura	3

Fins ara, tenim un còmput total de 29 hores (16 troncal, 10 d'específiques i 3 de lliure configuració autonòmica). Comptant amb la tutoria, són 30 hores lectives pels alumnes. En queden 2 fins arribar a les 32 hores lectives establertes per a primer d'ESO

Les dues hores de lliure disposició restants correspondrien a les assignatures que es feien com a optatives.

Cant coral	d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncal o específiques
Conservació i recuperació del patrimoni cultural	matèria a determinar
Cultura clàssica	del bloc d'assignatures específiques no cursades
Expressió corporal	matèria a determinar

Imatge i expressió	matèria a determinar
Papers socials de dones i homes	matèria a determinar
Processos de comunicació	matèria a determinar
Segona llengua estrangera	d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncal o específiques
Taller d'astronomia	matèria a determinar
Taller de ciències experimentals	d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncal o específiques
Taller de matemàtiques	d'ampliació dels continguts d'alguna de les matèries dels blocs d'assignatures troncal o específiques
Taller de teatre	matèria a determinar
Transició a la vida adulta	matèria a determinar

Horari de 3r d'ESO pel curs 2015-16

L'horari del tercer curs d'ESO podria quedar de la manera següent:

Curs 14-15	Correspondència curs 15-16		horari
Ciències de la naturalesa	Biologia i Geologia	T	2
	Física i Química	T	2
Ciències socials	Geografia i Història	T	3
Llengua Castellana i Literatura	Llengua Castellana i Literatura	T	3
Matemàtiques	A elegir entre: <ul style="list-style-type: none"> • Matemàtiques orientades als ensenyaments acadèmics • Matemàtiques orientades als ensenyaments aplicats 	T	3
Primera llengua estrangera	Primera llengua estrangera	T	3
Educació física	Educació física	E	2
Religió / Activitat alternativa	Religió o valors ètics	E	1
Música	Música	E	2
Educació plàstica i visual	Educació Plàstica, Visual i Audiovisual	E	2
Tecnologies	Tecnologia	E	3
Llengua catalana i literatura	Llengua catalana i literatura	A	3
Optativa	Lliure disposició	A	2
Tutoria			1

Quart curs d'ESO

El 4t d'ESO no és d'implantació per al curs 2015-16, sinó pel curs 2016-17 i, per tant, es pot estudiar més endavant, ja que pel curs 2015-16 no té cap efecte damunt de la quota.

Batxillerat

El primer curs de batxillerat ja presentava una elevada optativitat als currículums anteriors.

Per això, trobar la correspondència entre els dos currículums serà més complicat, tot i que serà relativament senzill trobar una oferta educativa que minimitzi els efectes de la LOMCE.

Currículum de les matèries de secundària i batxillerat

Un altre dubte important és quins currículums s'han d'aplicar el curs 2015-16, cas de l'oferta de matèries que es detalla més amunt.

Currículum de les matèries troncales i específiques

El Reial Decret 1105/2014 estableix el currículum bàsic de les matèries de l'Educació Secundària Obligatoria.

No hem d'oblidar que el Decret 34/2015, de 15 de maig, estableix el currículum de les matèries de l'Educació Secundària Obligatoria, d'acord amb el Reial Decret 1105/2014.

Per tant, cadascuna de les matèries definides al Reial Decret 1105/2014 ja compta amb un currículum propi a les Illes Balears, definit al Decret 34/2015, que es pot utilitzar en una possible nova normativa pel curs 2015-16.

Currículum de les matèries de lliure configuració autonòmica

Pel que fa a les matèries de lliure configuració autonòmica (abans optatives) i que són, d'acord amb el reial decret, matèries a definir. Com a tals, el reial decret no n'estableix cap currículum bàsic. Per això, l'administració autonòmica pot fer-ne el currículum en el sentit que consideri oportú.

Com que són matèries que ja s'han ofert a les Illes Balears durant el curs 2014-15 ja tenen un currículum desenvolupat.

Les d'ESO són les següents:

Cant coral	3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Conservació i recuperació del patrimoni cultural	3r	Resolució 25/05/94 (BOE 142 15/06)
Cultura clàssica	3r	Decret 73/2008 (BOIB 27/06) Annex
Expressió corporal	3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Imatge i expressió	3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Papers socials de dones i homes	3r	Resolució 17/01/95 (BOE 21 25/01)
Processos de comunicació	1r, 2n i 3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Segona llengua estrangera	1r, 2n i 3r	Decret 73/2008 (BOIB 27/06) Annex
Taller d'artesanía	2n	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Taller d'astronomia	3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Taller de ciències experimentals	3r	Ordre 27/04/09 Annex 6
Taller de matemàtiques	1r, 2n i 3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Taller de música	2n	Ordre 27/04/09 Annex 7
Taller de teatre	1r,2n i 3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III
Transició a la vida adulta	3r	Resolució 10/06/92 (BOE 147 19/06) Annex III

Conclusions

Existeixen les eines per evitar el probable caos que genera la implantació de la LOMCE el curs 2015-16.

L'estudi que aquí s'ha plantejat permet fer una aplicació de la normativa estatal a diferents nivells. Amb això volem assenyalar que dóna eines no només per fer una normativa equivalent al Decret ara vigent, sinó que també es pot fer una adaptació a un nivell normatiu inferior: es poden utilitzar les indicacions de més amunt per modificar l'ordre de desplegament, ja que és allà on es defineixen les càrregues horàries.

El RD 1105/2014 permet plantejar una oferta educativa que sigui molt més continuïsta que no la desenvolupada per l'antiga Administració.

El grau de correspondència entre l'antiga oferta i la que es pugui plantejar arrel d'aquesta proposta serà més elevat en la mesura que decreixi la optativitat de l'oferta basada en els currículums LOE.

Aquestes propostes s'han de plantejar especialment en els cursos on ja serà d'aplicació el currículum LOMCE per al curs 2015-16. És a dir, per a primer i tercer d'ESO i per a primer de batxillerat. Per a la resta de cursos, tot i que també s'ha de desenvolupar, no tendran efectes immediats damunt el sistema educatiu, ja que no se'ls implantarà la LOMCE fins el curs 2016-17.

Annex. Primària

L'exercici fet en el cas de primària és el mateix que en el cas de secundària.

En aquest cas, de nou, es troba la fórmula per poder seguir fent els mateixos horaris que amb els currículums LOE. Es tracta, com en el cas de secundària, de veure si els horaris LOE tenen cabuda en el Reial decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació primària.

S'ha tengut en compte les següents consideracions:

- L'horari lectiu setmanal és de 25 hores setmanals, inclòs el temps d'esplai (Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de dia 27 d'abril de 2009, sobre el desenvolupament de l'educació primària a les Illes Balears, BOIB núm 69 de 12 de maig, article 7.1).
- El còmput d'horari lectiu mínim de les assignatures troncales es fa de manera global per a tota l'educació primària, no curs a curs. Tal com diu el RD 126/2014, a l'article 5:

Article 8. Organització

5. L'horari lectiu mínim corresponent a les assignatures del bloc d'assignatures troncales, computat de manera global per a tota l'educació primària, no ha de ser inferior al 50% del total de l'horari lectiu fixat per cada Administració educativa com a general per a l'etapa esmentada. En aquest còmput no s'han de tenir en compte possibles ampliacions de l'horari que es puguin establir sobre l'horari general.

- L'assignatura "Coneixement del medi" es correspon a "Ciències naturals" i "Ciències socials".
- Aquestes dues assignatures poden intercanviar la seva càrrega horària en els cursos 3r, 4t i 6è.
- "Educació per a la ciutadania", de cinquè curs, és la única que necessita l'aplicació de l'article 8, punt 4, del RD:

A més, els alumnes i les alumnes poden cursar una o diverses àrees més en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, en funció de la regulació i de la programació de l'oferta educativa que estableixi cada Administració educativa i, si s'escau, de l'oferta dels centres docents, que poden ser àrees del bloc d'assignatures específiques no cursades, àrees d'aprofundiment o reforç de les àrees troncales, o altres àrees a determinar.

Currículum de les matèries de primària

Tots els currículums ja estan elaborats al Decret autonòmic ara vigent, excepte "Educació per la ciutadania". En aquest cas, es pot agafar el currículum del curs passat, ja que no incompliria en cap cas el RD 126/2014.

Distribució dels horaris

Matèria LOE	Correspondència LOMCE	Tipus	Primer	Segon	Tercer	Quart	Cinquè	Sisè	Total
Coneixement del medi	Ciències naturals*	T	1,5	1,5	2	2	1	2	
	Ciències socials*	T	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1,5	
Llengua castellana i literatura	Llengua castellana i literatura	T	4	4	3'5	3'5	3'5	3'5	
Matemàtiques	Matemàtiques	T	3'5	3'5	4	4	3'5	3'5	
Primera llengua estrangera	Primera llengua estrangera	T	1,5	1,5	2	2	3	3	
Educació Física	Educació Física	E	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	
Religió / Activitat alternativa	Religió / Activitat alternativa	E	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
Educació artística	Educació artística	E	2,5	2,5	2	2	2	2	
Llengua catalana i literatura	Llengua catalana i literatura	A	4	4	3'5	3'5	3'5	3'5	
Educació per a la ciutadania	Educació per a la ciutadania	A	-	-	-	-	1,5	-	
Temps d'esplai			2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	

Total troncal			12	12	13	13	12	13,5	75,5
Total lectives			25	25	25	25	25	25	150

* Són intercanviables, pel que fa al nombre d'hores

Conclusions

De nou, és possible seguir fent els mateixos horaris que es feien abans de l'entrada en vigor dels currículums bàsics (RD 126/2014). No és necessari fer cap modificació dels horaris LOE per adaptar-los a la LOMCE.